

تتفر از اقدامات آمریکا در غرب آسیا و به‌ویژه حمایت این کشور از رژیم صهیونیستی، از دلایل عملیات «محمدسعید الشمرانی» در پایگاه نظامی پینسا کولاست

شلیک به ایده‌های بن‌سلمان

اینکه شما فقط آمریکایی هستید. من از شما به دلیل آزادی هایتان نفرت ندارم؛ نفرت من از شما به این دلیل است که هر روز دست به حمایت و ارتکاب جنایت‌هایی نه‌تنها علیه مسلمانان بلکه علیه همه انسانیت می‌زنید. من علیه شرم‌خیزم و آمریکا به‌طور کلی به کشور شر تبدیل شده است. شبکه تلویزیونی الجزیره عربی نیز به نقل از نشریه یواس‌ای تودی نوشت: «عامل تیراندازی در پایگاه هوایی فلوریدای آمریکا دو ساعت قبل از انجام عملیات خود، با نوشتن پیامی در صفحه توئیترش از حمایت آمریکا از اسرائیل و استقرار نیروهای آمریکایی در منطقه انتقاد کرده بود.»

متن پیام منسوب به حساب کاربری الشمرانی در توئیتر نشان می‌دهد او به‌شدت از عملکرد سیاسی دولت آمریکا «تتفر» داشته و به‌صراحت مشخص کرده است که مشکلی با آمریکا و مردمش ندارد. الشمرانی در ادامه پیامش در توئیتر همچنین حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی و نیز استقرار نیروهای آمریکایی در خاورمیانه را به‌عنوان دلایل مشکلش با این کشور بیان کرده بود. این موضع یک نظامی سطح بالای عربستانی است که به‌سوی ارتش سعودی مورد گزینش‌های سخت عقیدتی قرار گرفته است. تتفر از اقدامات آمریکا در بین ملت‌های اسلامی پس از حمله به‌دو کشور افغانستان و عراق تشدید شد، اما این وضعیت با روی کار آمدن دونالد ترامپ در آمریکا و اظهارات تحقیرآمیز او علیه کشورهای اسلامی و به‌ویژه عربستان، روند صعودی به خود گرفته است.

بر اساس تحقیقاتی که سال گذشته موسسه زاگی منتشر کرد، طی سال‌های اخیر تتفر از آمریکا در میان ده‌ها میلیون شهروند

اینکه شما فقط آمریکایی هستید. من از شما به دلیل آزادی هایتان نفرت ندارم؛ نفرت من از شما به این دلیل است که هر روز دست به حمایت و ارتکاب جنایت‌هایی نه‌تنها علیه مسلمانان بلکه علیه همه انسانیت می‌زنید. من علیه شرم‌خیزم و آمریکا به‌طور کلی به کشور شر تبدیل شده است. شبکه تلویزیونی الجزیره عربی نیز به نقل از نشریه یواس‌ای تودی نوشت: «عامل تیراندازی در پایگاه هوایی فلوریدای آمریکا دو ساعت قبل از انجام عملیات خود، با نوشتن پیامی در صفحه توئیترش از حمایت آمریکا از اسرائیل و استقرار نیروهای آمریکایی در منطقه انتقاد کرده بود.»

متن پیام منسوب به حساب کاربری الشمرانی در توئیتر نشان می‌دهد او به‌شدت از عملکرد سیاسی دولت آمریکا «تتفر» داشته و به‌صراحت مشخص کرده است که مشکلی با آمریکا و مردمش ندارد. الشمرانی در ادامه پیامش در توئیتر همچنین حمایت آمریکا از رژیم صهیونیستی و نیز استقرار نیروهای آمریکایی در خاورمیانه را به‌عنوان دلایل مشکلش با این کشور بیان کرده بود. این موضع یک نظامی سطح بالای عربستانی است که به‌سوی ارتش سعودی مورد گزینش‌های سخت عقیدتی قرار گرفته است. تتفر از اقدامات آمریکا در بین ملت‌های اسلامی پس از حمله به‌دو کشور افغانستان و عراق تشدید شد، اما این وضعیت با روی کار آمدن دونالد ترامپ در آمریکا و اظهارات تحقیرآمیز او علیه کشورهای اسلامی و به‌ویژه عربستان، روند صعودی به خود گرفته است.

بر اساس تحقیقاتی که سال گذشته موسسه زاگی منتشر کرد، طی سال‌های اخیر تتفر از آمریکا در میان ده‌ها میلیون شهروند

پاسخ به سیاست خارجی ولیعهد

در عربستان منتقدان سیاست‌های محمد بن سلمان ترجیح می‌دهند برای حفظ جان‌شان بیش از انتقاد سکوت کنند. منتقدان سیاست خارجی بن‌سلمان وقتی می‌بینند که ولیعهد برای کنترل شاهزادگان آل سعود، بیش از ۳۰ هزار پابند الکترونیکی از رژیم صهیونیستی خریداری کرده است و «محمد بن نایف» «متعجب بن عبدالله» (پسر شاه پیشین) و «بندر بن سلمان» رئیس پیشین دستگاه اطلاعاتی عربستان را نیز از این قاعده مستثنی نکرده است، به‌خوبی درک می‌کنند که چه کاری باید بکنند. منتقدان سیاست‌های فعلی عربستان سعودی در داخل کشور سکوت می‌کنند، اما در خارج از کشور راحت‌تر سخن می‌گویند و عمل می‌کنند. «محمد سعید الشمرانی» نظامی عربستانی یکی از افرادی است که در خارج از آمریکا به سیاست‌های عربستان و آمریکا در غرب و آکنش نشان داده است. او که برای فراگیری علوم هوایی در پایگاه هوایی «پینسا کولا» در ایالت فلوریدای آمریکا حضور داشته، پس از خرید یک اسلحه به صورت قانونی، روز جمعه اقدام به تیراندازی به سمت نظامیان آمریکایی می‌کند. در این عملیات سه نفر کشته و هشت نفر هم از جمله دو افسر پلیس مجروح می‌شوند. در جریان تبادل آتش دوطرفه، این نظامی سعودی کشته می‌شود. پس از کشته شدن این فرد، وب‌سایت «Site» که اخبار گروه‌های افراط‌گرا را رصد و پیگیری می‌کند، نوشت ستوان دوم الشمری در یکی از مطالبی که در اینترنت منتشر کرده، نوشته است: «من ضد شما نیستم؛ برای

فرهیختگان آن گونه که رسانه‌های غربی گزارش داده‌اند، اصلاحات محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی به‌مرحله جدیدی رسیده است. روز گذشته بی‌بی‌سی عربی گزارش کرد اخیراً وزارت امور شهری و روستایی سعودی اعلام کرده است محدودیت‌های ورود زنان و مردان به رستوران‌ها از یک در، برداشته شده است تا زنان بتوانند از همان دری که مردان وارد رستوران می‌شوند، وارد شوند. البته در بخشنامه صادره اشاره‌ای به محدودیت ورود هم‌زمان زنان و مردان به مکان‌های دیگر از جمله بیمارستان‌ها و ادارات نشده است. این اقدام در حالی انجام می‌گیرد که در سال‌های گذشته هیات موسوم به امر به معروف و نهی از منکر! اجازه ورود زنان و مردان به رستوران‌ها را از یک در مشترک نمی‌داد. بن‌سلمان علاوه بر این شکل از اصلاحات در داخل، تلاش کرده است در حوزه سیاست خارجی نیز شکل جدیدی از اصلاحات را به‌نمایش بگذارد. او تمایل دارد ساختار سیاست خارجی نوین حکومت سعودی را پی‌ریزی کند. کهنسال ملک‌سلمان باعث شده بن‌سلمان، تقریباً تمام اختیارات پادشاه را به‌ویژه در حوزه اقتصاد و سیاست خارجی در اختیار داشته باشد. او در سیاست خارجی تلاش کرد روابط با آمریکا را توسعه بدهد و همین نیاز باعث شد در دوره ترامپ، عربستان بیش از یک کشور، کارگزار آمریکا در منطقه باشد و بر اساس دستورات ترامپ عمل کند. یکی از اصلی‌ترین پروژه‌های ترامپ در منطقه، تأمین امنیت رژیم صهیونیستی و عادی‌سازی روابط این رژیم با کشورهای عربی بوده است. ترامپ از محمد بن سلمان خواسته وظیفه توسعه روابط کشورهای عربی با رژیم صهیونیستی را برعهده گیرد. بن‌سلمان در چند سال گذشته تلاش کرده موضع خود را به رژیم صهیونیستی نزدیک کند. او حتی فروردین سال گذشته در گفت‌وگو با هفته‌نامه آمریکایی تایم، درباره همسویی با تل‌آویو علیه ایران گفته بود که «ما [عربستان و رژیم صهیونیستی] دشمن مشترکی داریم. بن‌سلمان حتی در جریان سفر دونالد ترامپ به عربستان در سال ۲۰۱۷، به ترامپ گفته بود که اگر «برای شکست ایران کمک کرده‌و از برنامه‌هایش برای تبدیل کردن [عربستان سعودی] به یک بازیگر کلیدی در خاورمیانه حمایت کند»، حاضر است رژیم صهیونیستی را به رسمیت بشناسد. او برای نزدیکی بیشتر به تل‌آویو حتی به رسانه‌های سعودی دستور اکید داده سیاست «زیباسازی چهره رژیم صهیونیستی» را پیگیری کند. «کی‌جی‌سی»، نویسنده و تحلیلگر صهیونیست معتقد است تلاش روزنامه‌نگاران و نویسندگان سعودی برای تمجید از رژیم صهیونیستی طی چند سال گذشته تاکنون و تأکید بر مواضع این رژیم در بسیاری از مسائل، نشانگر رویکرد رسمی عربستان برای بهبود چهره رژیم صهیونیستی نزد افکار عمومی این کشور است تا بن‌سلمان بتواند به توسعه روابط با تل‌آویو مشروعیت بیشتری بدهد. سیاست خارجی نوین سعودی‌ها که بر پایه ارتباط و تعامل بیشتر با آمریکا تلاش برای بهبود روابط با رژیم صهیونیستی است، عربستان سعودی منتقدان جدی دارد اما با توجه به انحصار رسانه‌ای در این کشور و سرکوب منتقدان، کمتر اتفاق می‌افتد که نشانه‌هایی از این اعتراض به رسانه‌های بین‌المللی درز کند.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی «فرهیختگان» با پروفیسور «شیرین هانتر»، استاد دانشگاه جرج تاون و عضو شورای روابط خارجی آمریکا

اقدامات اخیر اروپا با هدف فشار و تضعیف توان ایران است

حالا که مساله هسته‌ای حل شده، اروپا برای فشار به ایران به موضوع موشکی متوسل شده است. مانند شورای امنیت، اروپایی‌ها نیز به دنبال بهانه‌های دیگر برای فشار به ایران هستند، بنابراین اقدامات جدید خود را روی موشک‌ها متمرکز کرده‌اند.

کشورهای بزرگ و قدرتمند در برابر دولت‌های ضعیف‌تر از خود، به تهدیدات اهمیتی نمی‌دهند. چون ایران در حال حاضر در وضعیت حساسی است اروپایی‌ها هم فشارهای خود را افزایش داده‌اند.

آیا درخصوص بحث موشکی، توافق بین‌المللی مبنی بر راستی آزمایی آن وجود دارد؟

در مورد موشک‌ها تا جایی که می‌داند قراردادی شبیه NPT وجود ندارد. قراردادهای دوجانبه‌ای بین آمریکا و شوروی بود که بعضی از آنها در زمان ترامپ لغو شده است. مساله موشکی ایران به خاطر اتفاقات سیاسی و ایدئولوژیک بین ایران و غرب و روبرویی ایران با غرب و متحدانش در خاورمیانه اهمیت پیدا کرده است.

با توجه به تهدیدات موشکی از سوی رژیم صهیونیستی و کشورهای چون عربستان، آیا منطقی است که ایران در این شرایط برنامه موشکی خود را محدود کند؟

سیستم سیاسی بین‌المللی هنوز با منطق قدرت اداره می‌شود. بنابراین قوانین بین‌المللی نیز به صورت عادلانه در مورد کشورها اجرا نمی‌شود و کشورهای مختلف با معیارهای متفاوت قضاوت می‌شوند و رفتار با آنها فرق می‌کند. اسرائیل و عربستان سعودی هم‌پیمانان غرب هستند، بنابراین با آنها بر اساس معیارهای دیگری رفتار می‌شود. از این گذشته ایران کشوری بزرگ است با پتانسیل فراوان. قدرت‌های بزرگ و نه فقط غرب هیچ‌وقت نخواسته‌اند و نمی‌خواهند ایران از این پتانسیل استفاده کند. باتضعیف‌توان بازآزادگی ایران آنها می‌خواهند در صورت لزوم عملیات نظامی علیه آن کشور را آسان‌تر کنند.

به‌طور خلاصه ایران در وضع حساسی قرار دارد و گزینه‌های زیادی در پیش رو دارد. سیاست ایران درباره کاهش تعهدات در ذیل برجام غرب را نترسانده است. برعکس موجب شده اروپا هم کم‌کم سیاست فشار حداکثری را علیه ایران اتخاذ کند. تا وقتی ایران و غرب به نوعی سازش و تعامل نرسند مسائل هسته‌ای و موشکی و چه بسا سیاست‌های دفاعی دیگر باعث اختلاف می‌شوند.

شده‌اند که برخی مدل‌های موشک‌های بالستیک ایران با قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل که توافق هسته‌ای با ایران را تأیید کرده، ناهمخوان است. هدف از این نامه چیست؟

نامه سه کشور اروپایی در همان راستای سیاست فشار بیشتر به ایران است. همان‌طور که بارها گفته‌ام اروپا با ایران صادق نبوده است. این در حالی است که آمریکا حداقل در سیاست مقابله با ایران روشن‌تر از اروپا عمل کرده است، البته به استثنای مقطع کوتاهی در زمان اوپاما و در سال ۲۰۱۵. هدف این نامه ترساندن ایران است تا گام‌های اخیر خود درخصوص کاهش تعهدات برجما می‌اش را لغو کند. ادعای اینکه ایران موشک با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای دارد نیز زیاد قانع‌کننده نیست. حتی اگر ایران چنین موشک‌هایی داشته

الهام ترسلی

روزنامه‌نگار

ماه نوامبر نقطه عطفی در مشخص شدن تغییر مسیر اروپا در قبال ایران بود. قدرت‌های اصلی این قاره که تا پیش از این برای نگه داشتن ایران در برجام تا حدی تهدیدات خود علیه این کشور را به‌ظاهر کاهش داده بودند ماه گذشته بار دیگر مواضع اصلی خود درباره این کشور را علنی و عملی کردند. اولین مورد در ۲۱ نوامبر (۳۰ آبان) اتفاق افتاد و سه کشور اروپایی حاضر در برجام طی نامه‌ای مشترک خطاب به آنتونیو گوتیش، دبیرکل سازمان ملل اعلام کردند تلاش‌های ایران برای ساخت موشک‌های بالستیک مغایر با قطعنامه شماره ۲۲۳۱ شورای امنیت است. بریتانیا، فرانسه و آلمان در ادعایی بدون سند این موشک‌ها را با قابلیت حمله کلاهک هسته‌ای معرفی کرده‌اند. این نامه البته در ماه نوامبر به سازمان ملل متحد ارسال شد اما در ماه بعد و در پنجم دسامبر به‌طور عمومی در دسترس قرار گرفت. گام دوم در این باره مربوط به «ژان ایو لودریان»، وزیر خارجه فرانسه بود، او اولین مقامی بود که در ۲۷ نوامبر (۶ آذر) ایران را به آغاز سازوکار موسوم به مکانیسم ماشه تهدید کرد. لودریان به‌صراحت گفت که کشورش به‌طور «جدی» کلید زدن «مکانیسم ماشه» را که باعث از سرگیری تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران خواهد شد در دست بررسی دارد. گام سوم اما در آخرین روز ماه نوامبر برداشته شد؛ ۳۰ نوامبر سه کشور اروپایی اعلام کردند در صورت ادامه کاهش تعهدات از سوی ایران این کشورها آماده‌اند از تمام سازوکارهای موجود در برجام از جمله سازوکار حل اختلاف (مکانیسم ماشه) استفاده کنند. برای بررسی مواضع اخیر اروپا به‌خصوص نامه سه کشور اروپایی به سازمان ملل و اتهام‌زنی پیرامون برنامه موشکی ایران با «شیرین هانتر»، استاد دانشگاه جورج تاون آمریکا و عضو شورای روابط خارجی آمریکا گفت‌وگو کرده‌ایم.

شیرین هانتر معتقد است نامه سه کشور اروپایی درباره برنامه موشکی ایران در راستای سیاست فشار بیشتر به ایران است. این استاد برجسته می‌گوید: «سیاست ایران درباره کاهش تعهدات در ذیل برجام غرب را نترسانده است. برعکس موجب شده اروپا هم کم‌کم سیاست فشار حداکثری را علیه ایران اتخاذ کند.»

سه کشور اروپایی عضو برجام با ارسال نامه‌ای به آنتونیو گوتیش مدعی